

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. február 10.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 32. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levélcím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A délvidéki szerbek nem kívánják a bolsevisták győzelmét

A sündisznóállásokban harcoló honvédcsapatok átvágták magukat az ellenségén

Utolsó tőltenyig kitartottak a magyar katonák — A Donyec felső folyásánál és az Oskol nyugati vidékén a németek visszavetették az ellenséget — Kurszknál tizenöt-ször zúzták szét a németek az ellenség rohamait

Újabb tizenhárom ellenséges hadihajót süllyesztettek el a japánok

Tunéziában visszavetették az angol-amerikai csapatok támadását — Zavargások Iránban

A keleti hadszíntérről érkező jelentések közül bennünket elsősorban a magyar csapatok hősi harcai érdekelnek. Mint a Messagero írja, a németek elismeréssel írják a bolsevisták ellen harcoló honvédeinkről, akik a Donec és a Don vonalán többszörösen tulsúlyban lévő ellenséggel szemben állták meg vitézül a helyüket.

Az árcvonal egy pontját a hatalmas erővel támadó bolsevisták benyomták. A honvédek

hősiesen harcoltak a sündisznóállásban és ezzel lehetővé tették, hogy végrehajtsák a német és szövetséges csapatok az átcsoportosítást és ellenlökésekkel támadjanak az ellenség oldalába. Amikor a magyar csapatok elvégezték feladatukat, kitörték az ellenséges gyűrűből, keresztülverekedték magukat a bolsevista állásokon és harcrakészen csatlakoztak a csapatok zöméhez.

Európa védelmében a magyar csapatok a németekkel és az olaszokkal válllvetve új hősi époszt írnak a történelem aranylapjaira. Az egész világ csodálkozással tekint hős fiaink felé, akik egymásra halmozzák a győzelmet, s vérüket áldozzák, hogy gátat vessenek a keresztény civilizációt elsöpréssel fenyegető bolsevista áradatnak.

A keleti harctéren a harcok mind hevesebbek lesznek. A németek különösen két hidfőállást védelmeznek. Az egyik a rosztovi, a másik a taman-félszigeti. Itt dülnek a legkegyetlenebb harcok már hetek óta.

A keleten folyó csatáról a vezéri főhadiszállás a következőket közli: A keleti árcvonal déli részében nemszökkenő hevességgel folyik az elhárítás. A kitartó elhárítás és a hatalmas erejű ellentámadások a szovjet csapatoknak rendkívül nagy veszteségeket okoznak. A Kaukázus nyugati részében megélenkültek a harcok; a németek minden ellenséges támadást visszautasítottak.

A Donec felső folyásánál és Oskol nyugati vidékén a németek nemszökkenő hevességgel visszavetették az ellenséget. Egy ellenséges lovasezredet csaknem teljesen megsemmisítettek. A harcok során különösen kitűntette magát a 168. és a 145. gyalogezred. A középső frontszakaszon és az északi részen csak helyi jellegű csatározások folytak.

Tunéziában a zuhanóbombázók ellenséges ütegállásokat támadtak. Bonne kikötőjét megrongálták, súlyosan eltaláltak egy kereskedelmi hajót és szétromboltak több anyag-

raktárt. A légi harcok során az ellenség 16 gépet veszített. Néhány angol bombázó hatástalan zavaró támadást intézett Nyugat-Németország ellen.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a február 9-i légi harcokban a Trantloft őrnagy vezetése alatt álló vadászezred 3.600-ik repülőgőzelmét aratta a szovjet fronton. Stütz hadnagy 154, Hahn őrnagy 103 gépet lőtt le egymaga.

Az olasz hadijelentés szerdai je-

lentése szerint Libia és Tunisz határán felderítő tevékenység folyt. A légi erő ellenséges csapatokat és gépkocsioszlopokat támadott sikeresen a tuniszi térségben. Az ellenség támadást intézett Kairuam ellen. A támadásnak több áldozata van. A német vadászok 16 ellenséges gépet lelőttek. Kalabria ioni tengerpartján, a partvidékre gyújtó és robbanóbombákat dobtak. Bombázták Notomarina és Crapani városokat. Az utóbbi városban csak jelentéktelen károkok származtak. Négy ellenséges gépet lelőttek.

A japán véderő tájékoztatója a Csendesóceáni helyzetről kijelentette, hogy Új Guinea és Guadalcanar kiürítése minden surlódás nélkül folyt le, bár az ellenség erős hajóegységeket összpontosított a szigetek környékén. Az elszállított csapatokat most más feladatra használják fel.

Különös figyelmet érdemel egy angol lap katonai szakértőjének cikke, amelyben az általános helyzettel foglalkozik. A cikkíró kijelenti, hogy a német hadászati az összes erők összpontosítására irányul. Szovjetországban és Északafrikában a visszavonulás erőlyes összpontosítást követel. Keleten a németek nem tartják meg állásaikat, megrövidítik vonalaikat. A német hadvezetés az észrevette a téli hadjárat hibáit. Egy olyan ellenség pedig, amely észrevette a téli hadjárat hibáit, az veszélyes ellenfél lehet mindig.

A katonai szakértő ezután foglalkozik a tengeri helyzettel is. Kijelenti, hogy a tengereken Németország olyan erőkkel rendelkezik, amelyek megakadályozhatják a casablancai tervek megvalósítását. Bármennyi hadianyagot halmoznak fel Angliában és Amerikában, ez mit sem ér, ha nem szállítják rendeltetési helyére.

Az európai partraszállás csak akkor valósulhat meg, írja befejezőben az angol katonai szakértő, ha uszalkodunk a tengereken. Ehhez pedig hajó kell. Hajó, hajó és hajó!

Göring marsall a fiatal német pilóták között

Ára 12 fillér

A magyar csapatok hősiességének keleten

A honvédek az utolsó töltényig harcoltak, áttörték az ellenség gyűrűjét és egyesültek a magyar csapatokkal - Tizenöt-ször zúzták szét a bolsevista rohamot a németek Kurszknál

Berlin, február 10.

A keleti harcokról szóló német jelentés megemlékezik a magyar csapatok hősiességéről is. A Don és a Donec között a magyar csapatok is hősi küzdelmet folytattak az ellenséggel szemben. A szovjet áttörés után egyes honvéd kötelek sündisznóállásokat alkottak és így biztosították a csapatok átcsoportosítását.

A sündisznóállásokban a magyar honvédek az utolsó töltényig harcoltak, áttörték a szovjet gyűrűjét és egyesültek csapataikkal.

Oskoltól délnyugatra erős hóvihárban hatalmas támadásokat indított a Szovjet és tért nyert. A németek itt több utkereszteződést elfoglaltak. A szovjet ellentámadást indított, de

sikertelenül. A harcok Kurszk vidékén a legerősebbek. A bolsevisták itt emberéletet nem kímélve hajszolják rohamra csapataikat. A szovjet támadásait a németek

tizenöt-ször szétzúzták, míg végre a szovjet elkeseredett harcok után elérte a város északi részét. A német csapatok ellentámadást indítottak és megfosztották az ellenséget elért eredményétől.

A bolsevista csapatok több helyen a befagyott folyók jegén is áttörték. A német csapatok a támadásokat visszaverték és több bekerítésre küldött szovjet csapatot körülfartak. Érdekes a jelentésnek az a része, amely szerint a bolsevista utászok nagyobb része német egyenruhában támad.

Ismét megheiusult a nyolcadik brit hadsereg támadása

A német repülőgépek szétverték az ellenséget, amely állással hátrahagyásával visszavonult

Berlin, február 10.

A tunéziai határon a nyolcadik brit hadsereg támadást intézett a német őtűvédek ellen. A németek észrevették az ellenség készülődéseit és erős támadást intéztek ellene. A támadásból rivették részükét a légikötelek is és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a tunéziai helyzetről szerdán délelőtt a következőket jelentette: A déli szárnyon az angol-amerikai kötelek nagyobb páncélos erők támogatásával heves támadást intéztek a német állások ellen. A németek a légierők közreműködésével súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. A harcok során nyolc ellenséges páncélos megse-

misítették. Faid vidékén kiindulási állásokon tul vetették vissza az ellenséget. Gyors német repülőek támogatták az ellenség nyomuló elcsapatot. Ezekben a harcokban több páncélos pusztult el, nagyon sok kigyulladt. Az épségben maradt páncélosok elmenekültek.

A kísérő bombázók mélytámadással jelentékeny veszteségeket okoztak a visszavonuló ellenséges gyalogság között. A harcvonal déli részén az amerikaiak által megszállott területre mélyen benyomultak a németek. Az itt folyó hadműveletek során az ellenség 16 bombázót és két vadászgépet veszített. Az olasz légvédelem két angol gépet lőtt le. Egy német gép nem tért vissza.

Bulgária minden áldozatot vállal a német győzelemért

A bolgár külügyminiszter nagy beszéde az ország kül- és belpolitikájáról

Budapestről jelentik: Gál András egyetemi magántanár, a bolgár-magyar társaság elnöke előadást tartott a szófiai rádióban bulgáriai beszámolójáról. A magyarnyelvű előadást később bolgár nyelven is felolvasták.

Délután Gál András dr. nyilatkozott az újságíróknak a bolgár-magyar viszonyról. Utána a bolgár külügyminiszter tartott hosszabb beszédet az ország bel- és külpolitikájáról. Kifejtette beszéde során, hogy a harcok megélenkültek a frontokon és ma sorsdöntő órákat élünk. A bolgár nép előtt csak egy út áll, s ez vállvetve harcolni szövetségeseivel.

Vállalni kell minden áldozatot a német győzelemért, mert ez a győzelem a mi győze-

münk is, mondotta.

Az angol propaganda nem befolyásolja Bulgáriát, amely békességben él szomszédjával, Törökországgal. A külügyminiszter kijelentette, hogy

Törökország sem mond le semlegességéről.

A belpolitikáról szólva a külügyminiszter kijelentette, hogy Bulgáriában minden szabotázst csirájában elfojtanak.

Azt, aki az állam egysége ellen vét, megsemmisítik.

Utána a kereskedelmi miniszter beszélt és az árdragítók letörése érdekében a pénzügy- és az igazságügyminiszter, valamint a rendőrhatságok támogatását kérte.

Európa bolsevizálásának csak Németország állhat utjába

Berlin, február 10.

Az egész világsajtó nagy figyelmet szentel azoknak a híreknek, amelyek szerint az angolszász hatalmak Európa sorsát Moszkvára bízták. Nem csak a szövetségesek, de a semleges országok sajtója is felháborodva ír a tervekről. Világos már, hogy a bolsevista fegyverek győzelmeskedésének semmilyen angolszász erő nem tudna ellenállni, s Európát csak Németország mentheti meg.

Európa bolsevizálódását Litmann vetette fel azzal a cikkével, amelyben azt írta, hogy az európai kisállamok alkalmazkodjanak Moszkvához. A Berliner Lokalanzeiger ezzel kapcsolatban kifejti, hogy az angolszászok nem tudnák megvédeni a kisállamokat és Európát sem. Európának nincs más támasza, mint Németország és szövetségeseinek töretlen ereje.

„NÉMETORSZÁGOT LEHETETLEN LEGYŐZNI”

Stockholm, február 10.

Sven Hedin, a nagynevű ázsia-kutató egy hónapig tartózkodott Németországban, ahonnan hétfőn érkezett vissza Stockholmba. A Dagens Nyheter munkatársával folytatott beszélgetése során megállapította, hogy a keleti arcvonalon lezajló események ellenére is Németországban az élet teljesen normális körülmények között folyik. Nagyon érdekes élmény volt — mondotta — közvetlen érintkezésben lenni a németekkel, amely mindent feláldoz, hogy Európát a bolsevizmustól megmentse. Hedin végül szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy

Németországot lehetetlen legyőzni.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

KATYI

Csütörtök — Kedd

A lekedvesebb és legközkedveltebb magyar színésznőnk

TOLNAI KLÁRI

kitűnő partnerei:

BILICSI TIVA DAR,

MALY GERŐ, KISS

MANYI.

AZ ÚJ OLASZ MINISZTEREK LETETTÉK AZ ESKÜT

Róma, február 10.

Az új olasz miniszterek tegnap letették az esküt.

SVÉD TILTAKOZÁS LONDONBAN

Stockholm, február 10.

A londoni svéd követet utasították, hogy tiltakozását fejezze ki Londonban az angol repülők Svédország légiterének megsértése miatt.

FELLANGOLTAK A HARCOK BURMA ÉS JUNAN HATÁRÁN

Tokió, február 10.

Tokióból érkezett jelentés szerint Burma határán és Júnan tartományban a harcok fellángoltak.

HAZUG HIREK A FINN KÜLÖNBÉKÉRŐL

Helsinki, február 10.

A finn lapok erélyes hangon utasítják el azokat a híreket, amelyeket az ellenség terjeszt a finn különbékéről. Finnország — írják a lapok — nagyon jól tudja, hogy mit jelent a szovjet politikához való alkalmazkodás. Amíg védekezni tud Finnország, addig nem válik szovjet tartományá.

CSANGKAISEK

NEM UTÁZIK WASHINGTONBA

A közelmúltban olyan hírek terjedtek el a világsajtóban, hogy Csangkaisek Washingtonba utaznak. Legújabb értesülések szerint Csangkaisek nem utazik Amerikába, mert nem kapott ígéretet utja sikeréről. Mint ismeretes Csangkaisek Rooseveltet akarta tájékoztatni Kína kétségbeesítő helyzetéről és sürgős segítséget akart kérni Amerikától.

ZAVARGÁSOK SZIRIÁBAN

Sziriában a nacionalisták és a kormánypártiak között zavargásokra került sor. A zavargások során Seik el Kailami volt külügyminiszter is megsebesült.

OLASZ VESZTESÉGLISTA

Róma, február 10.

A Magyar Távirati Iroda jelentette, hogy az olasz lapok most tették köze Olaszország veszteséglistáját. Ezek szerint a januárban elszenvedett veszteség Északafrikában 440 halott, 592 sebesült és 4520 eltűnt. Oroszországban az olasz veszteség: 2.285 sebesült és 27.000 eltűnt. A Balkánon és a megszállt területeken a veszteség a következő: elesett 251, sebesült 415, eltűnt 57. Az anyaországban a halottak száma 42, a sebesültek száma 25. A haditengerészet vesztesége 131 halott, 324 sebesült és 867 eltűnt. A légierő vesztesége halottakban 75, sebesültekben 110, eltűntekben pedig 108.

Most tették közzé első ízben a kereskedelmi flotta veszteségeit. A közlés szerint a háború kezdete óta ez év január 31-ig a kereskedelmi flotta veszteségei halottakban 1892, sebesültekben 493 ember.

MIKOR MONDJA EL CHURCHILL EGYIK LEGHOSSZABB ÉS LEGFONTOSABB BESZÉDÉT?

London, február 10.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Mint a Reuter parlamenti tudósítója közli, Churchill eredetileg már keddre vagy szerdára bejelentett parlamenti beszédét a hadihelyzetről, előreláthatóan csak későbbi időpontban mondja el. A jelentés szerint Churchill „a közeljövőben” számol majd be a parlamentnek és nyilvánozata a miniszterelnök „egyik leghosszabb és legfontosabb” beszéde lesz, amit a parlament előtt valaha is tartott.

ELSÜLLYEDT EGY AUSZTRÁLIAI TARTÁLYHAJÓ

Meibournból jelentik: Ausztrália keleti partjainál torpedóáldat következtében elsüllyedt egy kisebb tonnatartalmu tartályhajó.

KIVÉGZÉSEK ALGIRBAN

Algirból érkező jelentések szerint az utóbbi napokban ott több kivégzés történt. Konstantinban nyolc embert agyonlőttek, közöttük volt egy francia is. Később újabb hat embert állítottak puskacső elé.

KINEVEZTÉK**DALMÁCIA ÚJ KORMÁNYZÓJÁT**

Róma, február 10.

(Bud. Tud.) Francesco Guntat Dalmácia új kormányzójává nevezték ki. Gunta 1927—32-ig az olasz miniszterelnökség államtitkára volt.

Magyarország a nyugati kultúra keleti bástyája

Magyarország állami életének vezetése kiváló kezekben van — írja Linkomies, professzor a finn parlament alelnöke

Helsinki, február 10.

A finn képviselőház alelnöke az Uusi Suomi című lapban „Pillanatképek Magyarországról” címen beszámol magyarországi benyomásairól.

— Nyelvrokonságunk vitathatatlan és ha különböző is volt fajkeveredésünk és mások élet viszonyaink, a Magyarországon járó finn igazi vérrokonok között otthonosan érzi magát. Magyarországon sok finn szemében a romantikus vágyódás országa.

A magyar életre tényleg sok tekintetben a ragyogás jellemző, de inkább ünnepélyes alkalomok, mert hétköznapi jelszava a szakadatlan, fáradhatatlan munka, akárcsak a finneké. A téli tájban barátságosan tekintő szempárok várják és kísérik látogatása során testvérnemzet fiát, Budapest Európa legszebb fővárosa. A vár a legnagyobb és leglátványosabb helyen fekszik. A magyarok

különösen kitartanak hagyományos parlamentális rendszerük mellett, mint a finnek.

A látogatónak legmélyebb volt a benyomása Magyarországon kormányzójáról, aki emlékeztet Finnország marsalljára. Mint a jelen nemzedék nagy férfiúja él a magyar nép köztudatában. Valami rokonság van köztük, az őket jellemző nemes férfiasságban is, valamint a meggyerő és vonzó magatartásukban.

— Magyarország kormányzóját mélyen le-sújtotta fiának elvesztése, de erőt vett apai fájdalomán. Céltudatos szuverén értelem jellemzi, egyben meleg humanizmust sugároz. Érdeklődéssel hallgatja az előadást Finnország egységéről és tájékozott megjegyzéseket fűz hozzá, mély csodálatának adva kifejezést a hősi testvérnép iránt. A beszélgetés vele erős élmény volt.

— lángeszű nagy személyiség párhuzam szuggesztív erővel.

Kállay miniszterelnök, külügyminiszter rendkívül gyors észjárású, agilis államférfi, éles megfigyelő és kitűnő vitalkozó. Kíváncsian vizsgálódó tekintete mélységesen gondolkozóvá válik, mikor a politikai helyzetről beszél vagy Magyarország történelmi alapon épülő társadalmi viszonyairól szól.

Magyarország állami életének vezetése kétségtelenül kiváló kezekben van.

A kultuszminiszter kevés gesztussal, azonban kétségtelenül igen nagy tekintéllyel képviseli a magyar nemzet kulturális törekvéseit. Magyarország nemzeti kulturája nagymértékben klaszszikus humanista behatások alapján épült fel.

— Kolozsvárt kétségtelenül régi magyar kulturális bélyeg jellemzi, amely utóbbi időkben is világosan és eltörölhetetlenül megmaradt. A színházakban csereelőadás volt. A finnek háborújáról ott tartott előadás hallgatón megható volt látni a mély rokonszenvet a testvérnép iránt és az erős sorsközösségi érzést. Magyarország helyzete

mint nyugati kultúra keleti bástyájáé minden időkben keresztül azonos volt Finnországgal.

Testvérnépünk mögött fényes történelem áll és

a magyar nemzet a legnagyobb a finnugor népek között.

A finnek iránt lehetetlen nagy örömet és őszinte hálát nem érezni azért, hogy Magyarországon a rokonságot komoly és kötelező tényként fogják fel.

— A magyarországi út ezáltal növekvő bizalmat adott a látogatónak úgy saját nemzete, mint az egész rokon népcsalád boldog jövőjét illetőleg.

Zavargások Irán fővárosában

Puskatűzzel fogadták a zavargók a rendőrséget

Irán fővárosában az élelmiszerhiány miatt zavargásokra került a sor. A zavargók puskatűzzel fogadták a szétosztásukra kivezényelt rendőrséget. Nagyobb csoport behatolt a parlament épületébe és kifosztottak több nagy áruházat. A kivezényelt angol csapatok szuronyal oszlatták fel az elégedetlen tömeget.

Legparányibb erőnket is a haza szolgálatába kell állítanunk

A magyar közösségi lélekben mélyen gyökerezik a szociális hajlandóság — mondotta Antal István

Egerből jelentik: Egerben, a fertálymesterek testületi ülésén részt vett tegnap Antal István nemzetvédelmi miniszter is, aki nagyobb beszédet mondott. A hagyományok megőrzésében, mondotta többek között Antal István csodálatos erő van, mert csak az a haladás életképes, amely tovább vivője a hagyományoknak. Nekünk magyaroknak fokozottan kell megőriznünk hagyományos életformánkat, mert Európa és a világ számára csak addig jelentünk értéket, amíg életünket szinesíteni tudjuk hagyományainkkal. Az az ülés, folytatta beszédét, azt bizonyítja, hogy Magyarországnak szociális feladatai is vannak.

A magyar közönség lélekben mélyen gyökerezik a szociális hajlandóság.

Az alakuló gyűlésen is beszélt Antal István és többek között kijelentette, hogy nehéz harcban állunk. Ezt sikerrel keresztül verekednünk csak megfeszített erővel lehet.

Ezért a legparányibb erőnket is fel kell kutatni, hogy a haza szolgálatába állítsuk.

Az olasz csapatok is bekapcsolódtak a Horvátországban és Boszniában folyó tisztogató harcokba

Nagymennyiségű fegyvert és egy repülőgépet vesztek a partizánok

A Stefani híradását közli a Magyar Távirati Iroda, mely szerint olasz csapatok is bekapcsolódtak a balkáni partizánok elleni küzdelembe. Az olasz csapatok a Kis Kapelán és Krbavan átkelve egyesültek a Bihács környékén partizánokkal küzdő német és horvát csapatokkal. A tisztogató harcok során a németek érzékeny veszteségeket okoztak a partizán bandáknak. A partizánok hadianyagot, nagymennyiségű fegyvert sőt egy repülőgépet is vesztek. Dalmáciában, Likakbavá és Nyugatbosznia területén folynak a heves harcok. Utbina környékén erős hóvihárban 1700 méter magasságban harcolnak a partizánokkal szemben álló német, olasz és horvát csapatok. A partizánok borzalmas módon végeznek az ellenfél sebesülteivel, míg a saját sebesülteiket minden alkalommal magukkal hurcolták. A tisztogató harcok során a sziklabarlangokat és kavernákat is átkutatják. (MTI)

Örömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Ujabb nagy japán tengeri győzelem a Salamon szigeteknél

Tizenhárom hajót és 86 repülőgépet vesztek az ellenség

Tokió, február 10.

A Domei iroda jelentése szerint a japánok újabb nagy tengeri győzelmet arattak a Salamon szigetek környékén. A jelentés szerint a japánok február 1—6-ig 13 ellenséges hajót süllyesztettek el és 86 repülőgépet lőttek le. Az

elsüllyedt hajók között van egy romboló és 10 torpedónaszád. A harcok során három japán romboló megrongálódott és 12 repülőgép elpusztult. Az itt lefolyt csatát Izabella tengeri csatának fogják nevezni.

Százezer zsidót akarnak letelepíteni az angolok Szíriában és Palesztinában

Ankara, február 10.

A Stefani damaszkuszi jelentése szerint az angolok tervet dolgoztak ki, amely szerint százezer zsidót akarnak letelepíteni Szíriába és Palesztinába. A jelentés szerint a tervekkel szemben az arab lakosság ellenállása várható.

AZ ANGOLOK INTERNÁLTÁK A CHAMMAR TORZS SEJKJÉT

Isztambul, február 10.

Beirut-i jelentés szerint az angol—degalista hatóságok letartóztatták Daham el Hadit, az Chammar törzs sejkjét és az adeni gyűjtőtáborba szállították. (MTI)

Magyar honvéd a kozákság földjén

Pálinkafőzés és szabadság - Az ukrajnizmus területi követelései

Hosszu hónapok óta tapossuk már Ukrajna földjét, Oroszországban vagyunk, a nagy orosz térségén, ezen az egybefolyó kelet-európai síkságon, amely bennünk, a világ háborús apák fiáiban az új háború kitöréséig nem volt más, mint a titokzatos Kelet, a hadifogoly-romantikából ismert föld. Titokzatos most is, hogy benne élünk és itt harcolunk; olyan, mint egy cirilbetűs könyv, amelyet nem tudunk elolvasni. Próbáljunk ismerkedni vele.

Ukrajna a szovjet köztársaság keretében autonóm terület volt és kilenc kormányzóságra terjedt ki: a kievi, csernigovi, poltavai, charkovi, jekaterinoszlávi, tauriai, chersoni, podoliai és volhiniai; az utóbbi nagyrésze azonban Lengyelországhoz került.

Az ukrán szovjetköztársaság területe 450.000 négyzetkilométer volt, lakóinak számát 30 millióra becsülték, népsűrűsége csekély, 84 lélek négyzetkilométerenként.

A BUJDOSÓK ÉS SZÖKEVÉNYEK FÖLDJE

Az „Ukrajna” elnevezés azt jelenti, hogy határvidék. Az ukránok, illetve kisoroszok nyelvi és nemzeti szempontból különböznek az északi Oroszországban és különösen Moszkva körül csoportosuló kormányzóságokban lakó „moszkovitáktól” muszkáktól.

„Kozákoknak” nevezték már régóta az itt lakó népet, a szó maga tatár eredetű és „szabadcsapatost” jelent.

Már ez az elnevezés is világosan mutatja, hogy az itteni lakosság már a múltban is kétes elemekből tevődött össze. Bujdosók és szökevények földje volt ez. A „kozákok” vadászattal, halászáttal és zsákmányolással tartották fenn magukat. Daskievics Euszták a kievi vajdaság cserkasi „sztarosztája” 1516-ban szervezte meg őket.

A történelem során igen sokat hallattak magukról. Mint az ó-hitűség védelmezői, többször fellázadtak a hadjáratot viseltek a katolikus Lengyelország ellen. Az 1649-ben megkötött zborovi egyezmény alkalmával a kozákok pálinkafőzési jogot harcoltak ki a lengyelektől, akikkel azonban azután sem tudtak megbékélni. 1654-ben Perejaszlávban (poltavai kormányzóság) letették a hűségüket a cár kiküldöttjének kezébe. 1687-ben Mazepa, Nagy Péter cár bizalmasa lett a kozákság „hetmanja”, aki azonban később visszaélt a cár bizalmával, szövetséget kötött XII. Károly svéd királlyal s résztvett a Nagy Péter elleni hadjáratban. A cár 1709-ben Poltavánál győzelmet aratott s ekkor vége volt a kozákok kiváltságának is. Később Katalin cárnő elrendelte a zaporogi kozákok kiirtását.

Elvadult, tudatlan és részeges napolpók, akik csak rablásból és zsákmányolásból élnek — mondotta Katalin 1775-ben.

PÁLINKAFŐZÉSI JOG MINT SZABADSÁGESZME

A kozákság felkelései nem alapultak soha nemzeti érületen, a felkelésekben az ó-hitűséghez ragaszkodást lehet látni és az anyagi okokat, amelyek között legelső helyen szerepelt mindig a — pálinkafőzési jog. Akitől ezt megkapták, azt az urát szolgálták.

Amikor Kárpátalja visszatért az anyaországhoz,

igen sok ukrán nacionalista akadt, aki azt állította, hogy Kárpátalja szintén a „történelmi Ukrajnához” tartozott.

egészen Munkácsig — Sewlusig (Munkács — Nagyszőlős), sőt területi igényt is hangoztatnak az ukránok, holott ukrán nemzetről és Ukrajnáról, mint külön államról, a történelem alapján beszélni nem lehet. Kárpátalja soha nem tartozott a „kievi nagyfejedelemséghez”, ott más hatalom, mint a magyar, nem érvényesült ezer évén át soha.

A magyar honvéd tehát nemcsak az ötágú vörös csillag ellen harcol, de harcol az „ukrajnizmus” ellen is, amely — mint általában minden szomszédunk — szintén területi követelésekkel lépett volna fel, ha idejében meg nem

indultak volna az Oroszország elleni hadműveletek.

A partizánharcok folyamán ez be is bizonyosodott. A kozákok kései unokái nem voltak soha valami jó viszonyban a „moszkovitákkal” s a „kievi” túlnyomó része ma sincs egy véleményen a Donon túl lakó oroszokkal. A gyér ukrán intelligencia szüleménye ez az ujdonsült ukrán nacionalizmus, amelyet ügyesen és óvatosan adagoltak két évtized alatt a bolsevista tanokkal s az eredmény látszik is: a brjanszki erdőségekben tanyázó orvlövészek tagjai a kievi, brjanszki és wjazmai megsemmisítő katlan-csaták alatt visszahagyott sorkatonaság és az ukrán lakosság soraiból rekrutálódtak.

Ezek az erdőségekben bujdosó, elvakított banditák éppen olyan kíméletlenek, kegyetlenek, mint voltak a múltban a kozákok.

— A háború az erőszak ténye, amelynek alkalmazásában nincsen határ — mondotta Clausewitz, a nagy katonai bölcsele. — A szemben álló ellenfelek azonban nem törekedtek soha arra, hogy az erőszakot határ nélkül alkalmazzák. Az orvlövészek harcmodorát azonban nem a műveltség szabja meg, hanem a szenvedély, mely az elképzelhető legerősebb fokban érvényesül, akár csak 1649-ben, amikor végig

pusztította a kozákhorda a katolikus Lengyelországot és nem kegyelmezett még a csecsemőnek sem. Vannak jobbérzésű ukránok, akik szeretnének a békés munkához visszatérni, — ezek nem csatlakoznak az orvlövészekhez... Legáltalában is óvatosak...

A LEGMEGBIZHATATLANABB NÉP

Ukrajnában vagyunk, egy verekedéshez szokott nép — a kozákok földjén. Ebben a küzdelemben, amelyben a hadviselés új és eddig kevésbé ismert eszköze mutatkozott be, a megszálló csapatok derekasan kiveszik részüket. Ukrajnában vagyunk, a legmegbizhatatlanabb nép földjén, ahol puskával, géppisztollyal, golyószóróval, géppuskával, akna- és gránátvetővel felszerelt orvlövészeket kívül ellenségünk a polgári lakosság is, de különösen a fiatal, kommunista nevelésű partizánok, a „ponyienka”, a „sztudentyka”, aki bájos mosolyával, simülékony modorával, számító, simulékony kedveségével minduntalan megkísérli behízelegni, ha így nem megy, úgy besírní magát olyan környezetbe, ahol feltűnés nélkül elláthatja hiraanyagát az ügyesen megszervezett orosz hirszolgalatot és figyelőszervezetét.

Az orvlövész-mozgalmat azonban nemcsak Moszkva, de az ukrán nacionalisták is túlértékelték, mert — bár a megszálló csapatokra néhez küzdelmeket ró — a hadműveleteket a partizánfront felgöngyölítésére már nem lehet megállítani.

Merly István hdp. őrm.,
haditudósító.

Örökség a fa tetején

Az erdőben találták meg a szép bosnyák lány elvesztett dukátjait

A volt jugoszláv területeken folyó bandaharcok színes epizódjaként tudósít a Corriere della Sera zágrábi levelezője az alábbi esetről. Egy Ibrahim nevű bosnyák favágó kimerészkedett a téli erdőbe. Amint ott óvatosan járkált, az egyik fa csucsán aranyos füzért vett észre, amelyet ragyogóan világított meg a napfény. Mászni kezdett felfelé a fán s amint közelebb jutott a holmihoz, látta, hogy arany pénzérmék függenek zsinórra füzve a feje fölött. A felfedezésre ijedten ugrott le a fáról, mert azt hitte, hogy az ördög incselkedik vele. Az aranypénzek azonban nem tűntek el a fáról. Ibrahim mégsem mert újból felmászni a fára, mert mégis csak valami boszorkányságtól tartott. Visszatutott tehát a falujába s elmondta a bírónak, hogy aranypénzeket termelt az erdőben az egyik fa. A bíró összeszedett néhány embert s a favágóval kiment az erdőbe. A felfűzött pénzeket leakasztották a fáról. Harmincöt darab török dukát volt.

— Meg van a szép Rabija öröksége! — kiáltott fel kis szemlélődés után a bíró. — Nincs ebben semmi boszorkányság, megkerült, ami elveszett...

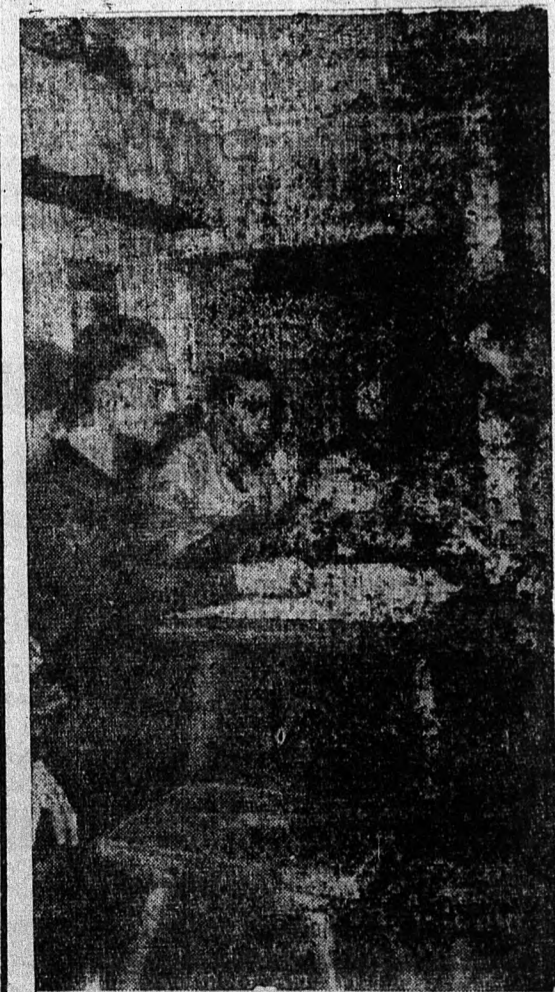
A múlt nyáron a község lakosságát éjnek idején azzal a hírrel verték fel, hogy partizán banda közeledik. A lakosok hamar összekapták értékesebb és elmozdítható holmijaikat és az erdőbe menekültek. Köztük volt a már említett Rabija nevű leányzó is, aki a menekülés pillanatában a bluzába csuszította azt, ami legkedvesebb és legdrágább volt számára: örökségét és hozományát, a nyakláncként összefűzött 35 darab török aranyat. Még a nagyanyjáról maradt reá ez a füzér, akinek idejében Törökország uralkodott Bosznián. A község lakosai több napon át tartózkodtak az erdőben. Amikor azután a partizánok távozásával ők is visszatértek a faluba, siralmas kép fogadta őket. Otthonaikat feldulva találták, istállóikat és ólaikat üresen. A legvigasztalanabb azonban Rabija volt, mert az erdőben elvesztette az aranypénzeket. Hasztalan könyörgött szüleinek és ismerőseinek, hogy kísérik vissza az erdőbe s keressék vele együtt az eltűnt pénzeket, magányosan, kettesben vagy hármasan senki sem mert akkor az erdőbe menni. Később, amikor megnyugodtak a kedélyek, felkutatták az erdő több helyét, de eredmény nélkül. Jöttek az őszi esők, majd a hó s az aranyokról nem beszélt már senki a faluban.

Hogyan kerültek azonban az aranyak a fa csucsára? Más magyarázatot nem lehet találni, mint azt, hogy egy holló — mert sok holló van ezen a vidéken — figyelmes lett az avarban csillogó érmékre és csőrébe vette a füzért, hogy a fészkébe vigye. A 35 arany azonban túl nehéz lehetett s a holló repülés közben kiejtette a csőréből. A füzér egy fára esett. A levélhullásnak kellett azután jönnie, hogy alulról észre lehessen venni.

BÍRÓ ELŐTT

— Maga megrögzött iszákos! Mit tud mentésére felhozni?

— Azt, hogy megrögzötten szomjas vagyok.

Esti szórakozás a biztos fedezékben

Termeljünk napraforgót

és mindennemű termelési ügyben, valamint a termelési szerződések megkötése végett forduljunk teljes bizalommal

Klein Vilmos

Délvidéki növényolajgyár és étolajfinomító igazgatóságához, Ujverbász

Figyelem! A szerződéses termelők termelési előleget, le- szállított termésük után erőtakarmanyt és mű- tárgyat kapnak.

Figyelem! A szerződés nélkül termelők nem kapnak kölcsön- vetőmagot, termelési előleget, műtrágyát és erőtakarmanyt sem, tehát kössön termelési szerződést!

Hét vármegye táncosai vonultak be Zomborba

A bokrétásokat ünnepélyes fogadtatásban részesítették délelőtt megkoszorúzták Schweidel József emléktábláját

Az Országos Magyar Bokréta-Szövetség hét vármegyéből összesereglett bokrétásai szerdán reggel érkeztek Zomborba. A vonatot a katonazenekar pattogó ritmusa indulója köszöntötte s a bokrétások számára fenntartott kocsikból a zene hangjaira fürgén ugrottak ki a lányok és legények, kik a fáradtság legcsekélyebb nyoma nélkül, szinte táncolva sorakoztak fel.

A bokrétásokkal együttérkező Paulini Bélát, a Bokréta Szövetség elnökét és feleségét, Veress alezredes, mint a katonai fogadó-bizottság parancsnoka fogadta a tisztikar élén, míg Zombor város és a Népművelési Bizottság nevében Cziráky Imre népművelési titkár, a vármegye képviselőjében pedig Janovits János vármegyei főjegyző köszöntötte.

A katonai zenekar indulója fogadja a bácskertesit is, mely pár perccel később érkezett, természetesen a bácskertesit zenekarral együtt. Az így teljessé vált bokrétás csoport az állomás előtti téren menetté alakult s a menet élére a bácskertesit fuvós zenekar állt.

Megindulás előtt Cziráky Imre népművelési titkár meleg szavakkal köszöntötte Zombor lakosságát nevében a bokrétásokat s a köszöntés elhangzása után megindult a tarka menet a városon keresztül. A felvonulási útvonalon végig mindenütt nagy érdeklődéssel nézték végig a menetet.

A reggeli után lázas öltözködésbe kezdtek a fáradhatatlan táncosok; mert a program szerint 11 órakor újabb felvonulás következett a Schweidel emléktábla elé.

Hódolat a vértanu emlékének

A Kaszinó és a Fegyvergyár helyiségeiben elhelyezett bokrétások délelőtt 11 órakor teljes ünnepi díszben vonultak fel a Schweidel emléktábla elé, ahol többszáz főnyi közönség és a középiskolák diákjai már felsorakoztak. Az emléktábla megkoszorúzásán a katonaságot tisztító küldöttség képviselte. A város képviselőjében dr. Vlah Ferenc főjegyző, a megye képviselőjében dr. Janovits János II. vm. főjegyző jelent meg. A katonazenekar eljátszotta a Himnuszt, majd Paulini Béla, a Bokréta Szövetség elnöke rövid beszédet mondott:

— Ez a ház, amely előtt állunk, a tizenhárom aradi vértanu egyikének, Schweidel Józsefnek a szülőháza, ennél fogva szent ház — mondotta. A Hősöknek és Vértanúknak kijáró hódolattal tesszük le az emléktáblára a Bokrétás Szövetség koszorúját. Hódolat a Hősöknek, Áldás a Vértanúk emlékének, éljen az örök Magyarország!

Ezután elhelyezték az emléktáblán a koszorút, a katonazenekar eljátszotta a Szózatot, majd a bokrétások a katonazenekar indulójának hangjai mellett díszmenetben elvonultak az emléktábla elé.

Innen a városháza elé vonultak a bokrétások és felsorakoztak a Városházával szemben. A bácskertesit tűzoltó zenekar csárdásokat játszott. A Bokréta Szövetség vezetői ezalatt tisztogó látogatást tettek dr. Cserta Péter polgármesternél.

A színpompás menet a Városházáról a Vármegyeháza elé vonult, ahol félkörben helyezkedtek el a téren. A bokrétásokat nagy számu-

közönség kísérte. A Szövetség vezetői tisztogó látogatást tettek dr. vitéz Bajsay alispánnál.

Izelítő...

A Vármegyeháza előtti téren egy kis izelítőt adtak a bokrétások táncstudományukból. A bácskertesit zenekar pattogó csárdásokat játszott, mire a bokrétás csoportok táncra perdültek. Pompás látvány volt a gazdag színekben tobzódó népviseletek beöltözött csoportok táncra lépése, melyekben és az összesereglett közönség lelkesen megtapsolta a kipirult arcú táncosokat. Minden csoport a maga szokása szerint táncolta a csárdást, lelkesen, tiszta szívből és szinte tavaszt varázsoltak az ősi vármegyeháza tekintélyt parancsoló épülete köré. Olyanok voltak ezek a díszes ünnepi viseletbe öltözött bokrétások, mind megannyi színes virág, mintha a magyar mezők küldték volna ide ezerszínű üdvözlőket.

Innen szállásaikra vonultak a bokrétások és mindenütt, amerre a menet elhaladt az utcára tödültek az emberek, kinyitkák az ablakok és a zomboriak száza gyönyörködtek a hagyományokat tisztelő, magyar multat őrző és jövőt biztosító falu színeinek káprázatos harmóniájában.

A bokrétások délután a katonaság, este pedig a nagy közönség számára tartottak előadást a Városi Színházban.

Az előadásokról holnapi számunkban számolunk be, annyit azonban már ma is megállapíthatunk, hogy a bokrétások előadása olyan érdeklődést váltott ki Zomborban, amilyenre még nem volt példa. Már napokkal előbb elkeltek minden jegy az előadásokra, ami Zomborban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik és azok, akiknek nem jutott jegy a bokrétások felvonulása után három-négyszeres árat is kínáltak egy-egy jegyért, csak hogy láthassák az előadást, de természetesen nem akadt olyan, aki eladta volna a megváltott jegyet.

Zombor, amelyet sokszor a legnagyobb hírvérrel sem lehet felrázni és ahol sokszor tartanak előadásokat félig üres ház előtt, olyan szeretettel és érdeklődéssel várta a bokrétásokat, hogy ha van rá lehetőség, legalább 1-2 nappal meg kellene hosszabbítani zombori vendégszereplésüket.

Nem számoltak el a gabonával, engedély nélkül külföldre távoztak

A zombori törvényszék ítéletei

A zombori törvényszék dr. Winter-Kócs hármastanácsa szerdán több kisebb ügyben mondott ítéletet.

Kiskun Jánosné szentfülöpi lakost azért, mert nem számolt el a gabonával 5 napi elzárást helyettesítő 50 pengő, Kühmer János szilberek, Koch Sebestyén paripási, Willandt András küllödi, Willand József küllödi lakosokat pedig azért, mert utlevél nélkül Németországba utaztak és ugyancsak ilyen úton tértek vissza az országba 30-50 pengő pénzbüntetésre íté-

ték, amely behajthatatlanság esetén 5 pengőként 1 napi elzárásra változtatható át.

Picmausz Teodor bácskertesit lakos erkölcs-telen merénylet vádjával állt a bíróság előtt. Bizonyítékok hiányában felmentették. Burcsák Vladimir és Magy Gábor bácskertesituri lakosok ellen az volt a vád, hogy valótlan híreket terjesztettek. Felmentették őket.

Ganf József szondi lakos megtámadta a mezőrt. 50 pengő pénzbüntetést kapott.

Hirhedt szélhámos került a rendőrség kezére

Magas összeköttetéseire való hivatkozással egész sor csalást követett el

Ujvidékről jelentik: Az ujvidéki rendőrség megkeresésére Budapest környékén sikerült elfogni Sallai Nándor szélhámost, akit országosan köröztek. A szélhámos 1941-ben Ujvidéken, Zentán, Adán, Moholon és Obecsén felkereste az internáltak hozzátartozóit és azzal a mesével, hogy magas összeköttetéseire révén mindenkor

závartalanul bevihet pénzt és csomagot az őrizet alatt tartottaknak, sok pénzt és csomagot vett át továbbítás végett. Természetesen a rábizott csomagot és pénzt sohasem kapták meg a címzettek. Sallai így több ezer pengőt szélhámoskodott össze. A rendőrség átadta az ügyészségnek.

Lovastól elloptak egy élelmiszertel megrakott kocsit

Malina István kistarcsai földműves tegnap délután élelmiszertel megrakott kocsijával ment be Budapestre. Annak rendje és módja szerint megállt a Bajza-utca 54. számú ház előtt és hozzákezdett az áru lerakásához. Többször tette meg az utat a kocsitól az élelmiszertel, amikor kissé hosszabb

idei tartózkodás után ismét kijött az utcára, riadtan vette észre, hogy a kocsit eltűnt. Hiába futott az utca végébe, hiába kereste mindenfelé Kése és Csillag nevű lovait, meg a kocsit, nem találta sehol. Ugylátszik, hogy valaki mialatt Malina István az üzletben tartózkodott, felült a bakra és a körülbelül 4000 pengő értékű élelmiszertel megrakott kocsival elhajtott. A tolvaj után a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Felsőút utca 4. Telefon: 188. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Angyal, Jókai tér.

MINISZTERTANÁCS. Budapestről jelentik: A kormány tagjai Kállay miniszterelnök elnökletével tegnap délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács főleg ügyeket tárgyalt.

MÉP gyűlés Nemesszületemen. A MÉP nemesszületemen szervezte gyűlést tartott, amelyen dr. Nagy Iván, dr. Vukovics Gerő és Bartol István országgyűlési képviselők is résztvettek. A gyűlésen a képviselők felszólaltak és dr. Nagy Iván az időszerű kérdéseket fejtegette. Bartol István a Délvidék mezőgazdasági problémáit taglalta, dr. Vukovics Gerő pedig a végső győzelemért való harcra beszélt. A képviselőknek dr. Odry Pál a MÉP elnöke mondott köszönetet megjelentésükért.

A bezárási Hatos Egyesület a honvédekért. A bezárási Hatos Egyesület a Főméltóság Asszony felhívására bekapcsolódott a honvédcsaládok megsegítésére rendezett gyűjtési akcióba és igen szép eredményt mutat fel a hatáskörében eszközölt gyűjtésről. A tagtársi gyűjtés 386.40 pengőt eredményezett. Tanulmányok és előadások bruttó jövedelme 684.74 pengő és sorsolásból 142.16 pengőt vettek be. A Bábónai megyeri templomépítésére 109 pengő jött össze. Összesen 1313.30 pengő bruttó bevételből a kiadások levonása után a harcot küzdők hozzátartozóinak a megsegítése 1071.14 pengőt kiadtak be.

A világháború előtti megértés szellemének hívei a délvidéki szerbek

A szerbség nem ül fel az idegen propagandának és nem kívánja a bolsevisták győzelmét

Az elmúlt év januári eseményei után a magyar hatóságok megszigorították a szerb vidékeken a felügyeletet. A múltévi kormányintézkedések azonban megnyugvást keltettek a szerbség körében, amelyet különösen elősegítettek még a hatóságok szentistváni szellemében tett intézkedései is. Ujvidék—Titel—Zsablya háromszög szerb lakosai megnyugvással fogadták ezeket az intézkedéseket és

nem ülnek fel a külföldi propagandának, amelyek nemkívánatos következményei vannak.

Zsablya községben tegnap huszonöttagu szerb küldöttség kereste fel a jegyzőt és kifejezésre juttatta kívánságát, amely a régi világháború előtti megértő állapot. Ne higgyék — mondotta a küldöttség, hogy mi a bolsevisták győzelmét várjuk. (MTI)

Az osztálysorsjáték szerdai húzása a 47275 sz. sorsjegy negyven ezer, a 2532, 12657 és 47840 sz. huszezer, a 42865, 88725 és 96425 sz. tízezer, a 14701, 62456 és 81072 sz. ötezer, a 7646, 44875 és 67953 sz. négyezer, a 19544, 11710, 14509, 35282 és 82403 sz. kétezer, a 11806, 16094, 21567, 27958, 31281, 34066, 41828, 52802, 54683, 66889, 85440, 89461 és 96474 számú sorsjegyek pedig ezer-ezer pengőt nyertek. (Minden felelősség nélkül).

Uj községi bíró Bácskossuthfalván. Tudósítónk jelenti: Kovács Lajos községi bíró lemondott és helyébe Juhász Jánost nevezték ki.

Az obecsei helyvárosi Katolikus Kör tisztújító közgyűlése. Tudósítónk jelenti: Az obecsei helyvárosi Katolikus Kör most tartotta évi közgyűlést Petrányi Ferenc apátplébános elnöke mellett. A Katolikus Kör fennállásának a 75 éves jubileumát az idén ünnepelte meg. A háborús időkbe való tekintettel azonban hangos külsőségek nélkül. Az elnök beszámolójában rövid visszatekintést adott az elmúlt 75 esztendőre, majd az elmúlt év eredményét vázolta. A tagsági díjakat 3 pengőre emelték fel. Ezt követte az új tisztikar megválasztása, az azonban nem hozott változást a régi tisztikarban, csupán a tisztségéről lemondott Sötét Ferenc helyett Jónyvárosi választották meg Klemm Józsefet. Az ifjúság Rajsi Istvánt választotta meg elnökévé.

Elfogták az ujverbázi lopások tettesét. Tudósítónk jelenti: Az ujverbázi csendőrség elfogta Krisztián István feketehegy-i születésű lakost. Kihallgatása során kiderült, hogy a községben elkövetett lopások őt terhelik, sőt más községekben és városokban elkövetett lopások közül is sokat beismert. A csendőrség folytatja a nyomozást, hogy ezeken kívül egyéb bűncselekmény nem terheli-e Krisztiánt.

A Főkörmányzóság talajkincsei. Berlin egyik vezetője újságja a »Deutsche Allgemeine Zeitung« ismertette krakói tudósítójának érdekes közleményét, a Főkörmányzóság bányaparáról. Ez a terület a Német Birodalomhoz való csatolása által elvesztette Lengyelországra vonatkozó eddigi jelentőségét. Ez különösen egyes fémekre, így a vasra és cinkre vonatkozik. Megmaradt a Főkörmányzóságnak a kőolaj, földgáz, barnaszén, tőzeg és fa, valamint kevés vasérc. Ezenkívül kősz, kén és egyes értékes kőzetfajta. Lengyelország átvétele óta német részről olyan fontos intézkedéseket vezettek be a talajkincsek hasznosítására, melyek a régi Lengyelországban hiányoztak. Ez különösen a kőolajnyerésre vonatkozik. 1913—1938-ig a lengyel kőolajnyerés 1.1 millió tonnáról 0.5 millió tonnára csökkent. Galícia ezenkívül hatalmas sótelepekkel is rendelkezik. E kevéssé kihasznált sóbányákat a jövőben az eddiginél nagyobb mértékben tárnák majd fel és így jelentős kivitelre számíthatnak.

Zimonyi Márta a Fővárosi Operettszínház primadonnája is közreműködik a

Baross Női Tábor szombati teadélutánján

Az autóbussz indul a Vadászúrtól az állomásra: 3.10, 4.10, 5.20, 8.15, 11.00, 12.00, 13.05, 14.20, 15.15, 16.50, 20.00, 21.10, 22.40.

A Bácskossuthfalvai Polgári Kör évi közgyűlése. Tudósítónk jelenti: A bácskossuthfalvai Polgári Kör nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi közgyűlést Gyarmati Sándor elnöklésével. A Polgári Kör 69 éve működik, 1874-ben Kovács Gyula, akkori tanító alapította. Bejelentette az elnök, hogy a nagy színházterem épületére már csak 1500 pengő tartozás áll fenn. A tagok áldozatkészsége lehetővé tette, hogy egy szegénysorsu jótanács gyermekét taníttat a Polgári Kör, E célra a tagok 1038 pengőt ajánlottak fel. Murgács Kálmán magyarnóta szerző a Polgári Kör nagytermében nótastet rendez, amelynek a tiszta jövedelmét a hadbavonultak felsegélyezésére fordítják. Az elmúlt évben befolyt 3328 pengő, míg a kiadás 2557 tett ki. Az egyesület könyvtárában 1500 kötet van. A jelentéseket a közgyűlés legnagyobb meglepetéssel vette tudomásul.

Fej-

és derékfájás, émelygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a

DARMOL

A téli gazdasági tanfolyam záróvizsgálója Bácskossuthfalván. A földművelésügyi miniszter fennhatósága és a topolyai téli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás vezetése alatt álló bácskossuthfalvai téli gazdasági tanfolyam záróvizsgáját tartották meg Bácskossuthfalván. A kétnapos gazdasági tanfolyam vezetője Paller Gáspár a topolyai téli gazdasági iskola igazgatója volt. A tanfolyam előadói Kellermann Márton topolyai gazdasági iskolai tanár, Botos László topolyai tanító, Sándor Ferenc járási tisztviselő orvos, Körösi József bácskossuthfalvai kirendeltség jegyzője és Nagy Márton topolyai méhészt voltak.

Obecsei hírek. Tudósítónk jelenti: A Kisgazdakör i. hó 14-én tartja évi közgyűlést Karácsonyi István községi bíró elnöke mellett. — A Levente Egyesület i. hó 14-én teadélutánmal egybekötött leventemulatságot rendez a Szent István iskola nagytermében. A tiszta jövedelmet a honvédek és a szegénysorsu leventék felsegélyezésére fordítják.

Megalakult a Tűzharcos Szövetség Bajmokon. A Tűzharcos Szövetség alakuló közgyűlést tartotta Bajmokon. A szervezés nehéz és fáradságos munkáját Jeszenszky Ernő gyógyszerész végezte. A közgyűlésen a frontarcos szövetség országos elnökségének képviseletében megjelent vitéz Barlay János tábormok a megyei vitézi szék kapitánya. A bevezető beszédet Jeszenszky Ernő mondta, melyben beszámolt a szervezés munkájáról is. Vitéz Barlay János tábormok ismertette a szövetség hazafias célkitűzéseit. Ezután egyhangulag kimondták a helyi csoport megalakulását és megválasztották a következő vezetőséget: Elnök Herczeg Kálmán, társelnök Czindel Károly, alelnökök Héger József és Kollár Péter, titkárok Kántor István és Kollár József, pénztáros Herczeg Mihály, ellenőrök Gyurcsik Gyula és Hegedüs Ferenc, vezetőbizottság Jeszenszky Ernő, főrzvezető Kórácz Lajos. A tisztikar megválasztása után a tagok letették fogadalmukat. Herczeg Kálmán összetartásra buzdította beszédében a jelenlevőket, majd Vitéz Barlay János tábormok záróbeszédével ért véget az alakuló közgyűlés. A most alakult helyi csoportnak közel 200 tagja van.

A bácskerti gyűjtés eredménye. Tudósítónk jelenti: A hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére rendezett gyűjtés 3.580 pengőt eredményezett. Ehhez járul még a Turáni Vadászok által rendezett társasösszejövettel jövedelme 223 pengő, a Tűzharcosok által rendezett előadás jövedelme 340 pengő és a Levente Egyesület műsoros estjének a jövedelme 300 pengő. Az **Önkéntes Tűzoltó Testület** vasárnap műsoros estet rendez, amelynek a tiszta jövedelmét szintén erre a célra fordítják.

Csantavér a honvédcsaládokért. Tudósítónk jelenti: A honvédcsaládok felsegélyezésére rendezett gyűjtés befejezést nyert. Az alig tizennégyezer lakossal bíró Csantavér 20.000 pengőt gyűjtött, mihez járul még a jótékony célú előadásoknak erre a célra fordított tiszta jövedelme, mellyel együtt az összeg 22.000 pengő tesz ki.

Columbia felvette a diplomáciai kapcsolatot a Szovjettal. Columbia elhatározta, hogy felveszi a diplomáciai kapcsolatot a Szovjet Unióval.

Női ruhás merénylők lelőtték a volt havannai rendőrfőnököt

Madrid, február 10.

(Német Fávirati Iroda) Mint Havannából jelentik, a főváros központjában két női ruhába öltözött merénylő lelőtte Fernandez Palesst, Machados elnök volt ismert rendőrfőnökét. A gyilkosok az áldozat mellett papírlapot hagytak hátra, amelyen ez volt írva: »Az 1939. augusztus 7-iki általános sztrájk áldozatainak emlékéül«. A meggyilkolt rendőrfőnök akkoriban a Machados elnök ellen irányuló egyik tüntetésen géppuskával lövött a tömegre. (MTI)

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ:

Katyi

a címe a legújabb magyar filmnek, kedves, bűbájos mese, kitűnő rendezés, Tolnay Klári és Bilicsi nagyszerű humora, valamint a többi szereplők művészi játéka jellemzik a filmet, mely nem is eredményezhet más, mint állandó zsufozt nézőteret. Csütörtöktől keddig vetíti a Turul Filmszínház.

Voltak olyan hidegek már, amikor kilóra mérték a bort

**Amikor a befagyott Adriai tengeren
megrakott kocskák közlekedtek**

Régen, amikor az időjárás kutatására a tudomány még nem rendelkezett pontos műszerekkel s a hideg és a meleg szélsőségeiről inkább hosszú levelek, emlékiratok panaszaival emlékeztek meg, mintsem adatszzerű közlések, leginkább a krónikáink feljegyzései utaltak a hideg arányaira.

A hideg annaleses példákát tartalmaznak. Az 1408. évi hideg egész Párizst beborította jéggel. A parlament üléseit fel kellett függeszteni, mert „a kihűszedett kemence nem tudott olyan meleget árasztani, hogy megakadályozhatta volna a tinta megfagyását”.

Tizennégy évvel később egész Franciaországban úgy megfagyott a bor, hogy súlyra mérték. A legjobb példát mégis a tengerek befagyása szolgáltatja. Komoly történetírók feljegyzései szerint is a Fekete tenger 299-ben, 359-ben és 400-ban teljesen befagyott. Ugyanebben az évben az egész Rhone-folyót vastag jégpáncél borította. 860-ban, 1240-ben és 1234-ben az Adriai tenger is teljesen befagyott, úgyhogy súlyosan megrakott szekerek közlekedtek az egyik parttól a másikig.

Norvégia és Dánia között is többször fagyott be a tenger, sőt 1507-ben a marseillei kikötő forgalmát is megakasztották a jégtorlaszok. 1458-ban Középeurópát borította el a fagyhullám, úgyhogy a Dunán Mátyás királlyá választásakor több ezer ember táborozhatott.

Az újkorban is több példát találunk. 1709-ben a Földközi tenger egy része és a mindig viharos La Manche csatorna partvidéke fagyott be. Ugyanebben az évben elpusztult az egész francia szőlőültetvény és a harangok a nagy hidegben mind megrepedtek. Szentpéterváron jégtől és hófórtól palotákat, tüzéségi állásokat építettek, sőt még vasgolyókat helyett lövedékekül is jéget használtak.

A ZOMBORI KIR. TORVÉNYSZÉK.
94/2. 1943. szám.

HIRDETMÉNY.

A zombori kir. törvényszék dr. Lederer Dezső ügyvéd által képviselt Répits Györgyné szül. Bakacsy Ilona zombori lakos folyamodó kérelmére folytan az 1894:XXXI. tc. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Répits György volt zombori lakost, hogy feleségével: Répits Györgyné szül. Bakacsy Ilonával az 1935. évi szeptember hó 7. napján Zomborban állami anyakönyvvezető, egyházi lelkésze előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetésménynek a hivatalos hírlapban történt beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetésményi idézés mellőzésével dr. Masirevits Miklós ügyvéd zombori lakos, mint kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Zombor, 1943. évi január. hó 10. napján.

Dr. Prodánovits Szvetisláv s. k.,
(P. H.) kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelűl:
Mihálovics B. s. h. tisztv.

Apróhirdetések

Apróhirdetéseket csak készpénzfizetés ellenében fogadunk el. Telefonon nem fogadunk el hirdetéseket.

BORBÉLYSEGÉDET
azonnali belépéssel fel-
vesz Steinbach József.
Zombor. Erzsébet tér 12.
a-3024-f

Uzlethelviség Adv
Endre ucca 8 szám
alatt. Pintinger házban
kiadó. a-3039-f

Eladó butorok: egy
teljes hálószoba, kerti
butorok uriszoba buto-
rok, csillár és egyéb
berendezési tárgyak
eladók. Felvilágosítás-
sal szolgál dr. Müller
János ügyvédi irodája
Zomborban. Zrínyi u.
11. a-3034

Eladók Bercsényi ut
3 számban „Wingel
ebédlőszekrény, alkó-
óra, 6 börszék, 2 fehér
hálószoba, képek, sző-
nyegek, hegedű, gra-
mofon stb., valamint
az Árpád utca 6 alati
háza. a-3036-f

Borbélysegéd, iómun
kás alkalmazást keres.
Érdeklődést a feltéte-
lek feltüntetésével a
kiadóhivatal továbbít.
a-3035-f

Ház melléképületek-
kel (minden téglából
felépítve), görével, a-
zonkívül 18 hold szán-
tóföld Zomborban el-
adó. Érdeklődni: Zom-
bor. Bethlen utca 16.
a-3021-f

TELEK Zomborban,
5 percnvire a város
központjától, gyönyörű
helyen, három ol-
dálról kövesuttal, cca.
200 termő szőlőtöké-
vel, eladó. Szép fek-
vése alkalmassá teszi
villa, vagy kertesház
építésére. Értékes be-
fektetés. Ára P. 7.000.
Smerczka Manóné,
Zombor Schweidel J.
u. 11. a-3013

Keresek megvételre
kisebb kenderkiké-
szítő üzemet és kisebb
kenderfonót. Kender-
fonalat minden tétel-
ben, napiáron átve-
szek. Cím: Czében Győr
Zichy Ottó utca 25.
a-3016-f

Téglából épült, trou-
ton új ház, szabadké-
ből eladó. Bővebbet a
helyszínen: Juhász ut-
ca 41 alatt. a-3028-f

Bezárban, Küllöd
utca végén egy hold
szántóföld eladó. Bő-
vebbet: Told csarnok-
nál. a-3031-ack

Fiatal vegyeskeres-
kedősegéd állást ke-
res, március 1-re, akár
vidékre is. Cím a ki-
adóban. a-3038-f

Tisztviselőnt fel-
vesz Bizalom Gazdasá-
gi Szövetkezet. Jelent-
kezni 3-4-ig Zombor,
Baša utca 3. a-3037-f

Mészáros és hentes-
inat keresek azonnali
belépésre. Szedlanov
Sztankó hentes. Schwei-
del József utca 11.
a-3040-f

Tanoncot felvennék
többnyelvi valót texti-
lkereskedésbe. Cím:
Boszánsvky István,
Csonodva. a-3041-f

Füszertüzet berende-
zés eladó. Ugyanott
pékiség kiadó. Csizmár
András kovácsmester,
Bácsgyulafalva
a-3023-f

Vizsgázott fűtő gép
kezeléshez értő keres
vidéki nagy iparvállá-
lat. Lakatosmunkához
értők előnyben. Leve-
lek: „Azonnali belé-
pés” jellegre a kiadó-
hivatalba. a-3042

RONTGEN

Nem, szó sincs róla, hogy kioperálják a
gyomromból a lényelt vekkerórát. Csupán arra
kérem professzor urat, hogy állítsa el, mert ide-
gesít a ketyegése...

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

— Jó reggelt, doktor. Reppsbe készült.
Leghate doktor alig tíz óra bosszúsággal for-
dult meg hírtelen. Körülbelül negyvenöt éves le-
hetett, de fiatalabbnak látszott. Markáns arca
szellemes volt és nagy lekierőre mutatott az
állá esélyes volt és határozott. Kis hegyes szá-
kálla szájküli kezdett. Homloka magas volt,
széles, nyílt és okos. Határozottan rokonszenves
és szép embernek lehetett volna mondani, ha
naics az a különös, keserűség, sőt kifejezés
az arcán.

— Igen, Reppsbe megyek — mondta rövi-
den. — miért kérdi?

— Oh, csak tudni szerettem volna — fele-
lte Basil. — Mert én is oda igyekszem. Szom-
szédok vagyunk, illik meglátogatni azt a híres
rendőrtisztet...

— Vagy talán az unokahagát, Cicelyt, mi?
Ezt a megjegyzést tette a keserűség Leghate
doktor. De a fiatalember csak mosolygott és ku-
tatón nézte a férfit. Leghate mindig jól öltözött,
ma azonban kivételes gondot fordított a külse-
jére. Ot évvel látszott fiatalabbnak, mint más-
kor. És a bajuszát is kipödörte, ami Basilnak
semmiképpen sem tetszett.

— Cicely meg én régi pajtások vagyunk —
mondta a fiatalember. — De azért utóvégre ma-
ga is megpróbálkozhatik a szerencsével...

Valami meghatározhatatlan ellenséges,
csend támadt kettőjük közt.

— És, ha szabad kérdeznem, lenne valami
zifogásaa ellene, ha szerencsét próbálnék? —
kérdte, kissé ingerülten, a doktor.

— Oh nem — rázta a fejét Basil hanyagul.
— Eppen csak figyelmeztetni akarom, hogy, bár
szintén régi ismerőse és jóbarátja, Cicelynek,
semmi reménye sem lehet, doktor.

— Nézze, kérem, semmi értelme, hogy ilyen
szempontból tárgyaljuk ezt a dolgot.

— Úgy van. Semmi értelme. Ugyanis mind
a ketten hiába próbálkoznak. Egyetlen ember-
nek van reménye arra, hogy Cicelyt igent mond-
neki s nagyon meg vagyok lepve, hogy ezt még
nem vette észre. Ez az ember pedig Jack Shir-
ley. Jó fiú. Eppen ez a baj, hogy olyan jó fiú.
Nekem különben barátom.

— Maga bolond — mondta nyugodtan a
doktor. — Hiszen Shirley házasember. Talán
nem tudta mostanáig?

Basil nagyra tátotta a száját.

— Mit mond?

Leghate szúrós tekintetet vetett reá.

— Igazán ennyire meg van lepve, mint
ahogyan mutatja?

— De hiszen ez hihetetlen, Leghate! — ki-
áltotta Mostyn. — Senki a világon nem képzel-
te volna Jack Shirleyről, hogy házasember!

— Természetes. Ő nem is igen emlegeti a
dolgot. A felesége, aki persze külön él, iszá-
kos csavargó, egészen lezüllött teremtés. A
rendőrség is jól ismeri. Van egy meglehetősen
tapintatlan csufneve is: Ujjatlan Anne. Eppen
ezért nagyon könnyen ráismerhetnek azok akik
tisztaban vannak az élet történetével.

Basil megborzongott.

— És Shirley a férje... — mondta halkán,
— Szegény ördög!

— A férfit sajnálja, vagy a nőt?... Ha már
erről beszélünk, hozzátéhetek még valamit. Az
asszony három nappal ezelőtt itt volt s azóta
nem hallott róla senki semmit, egészen ma reg-
gelig.

Basil a doktorra bámult.

— Azt szeretném tudni, miért mondja el ne-
kem mindezt, Leghate? Rendesen nagyon is zár-
kózt és szófukar. Valami oka lehet reá. Jól is-
merem magát. Sohasem tesz ok nélkül semmit.

Leghate felemelte a szemöldökét s újra át-
ható tekintetet vetett a fiatalemberre.

— Tévedtem volna? Milyen ártatlannak lát-
szik, Basil! Rendesen nem igen szoktam sokra
becsülni a magához hasonló fiatal emberek ész-
béli tehetségét, de maga kivételesen intelligens.
E mögött a kedvesen együgyű modor mögött
mélységek rejtőznek. Nem kell elpirulnia ettől
a bóktól. Hogy miért mondom ezeket magának?
Talán azért, mert azt hittem, hogy maga előbb
tudta, mint én s még most is azt hiszem.

— Ez képtelenség, Leghate — mondta a fia-
taleMBER gyorsan. — Soha életemben nem hal-
lottam még ilyen különös esetről. Nem is ál-
modtam volna, hogy így áll a dolog. Szegény
Shirley... igazán sajnálom.

— Ugy? Ami azt illeti, sokféle ok miatt saj-
nálhatná. Shirley mindenesetre ügyes fiú, sőt
zseniálisnak is lehetne mondani, amellet azon-
ban a legnagyobb számár, akit valaha láttam.

— Az ilyen szamarak természetesen az asszo-
nyoknak. Amellet nagyon gyengédlelkű fiú
Shirley.

Leghate dr. komoran nevetett.

— Gyengédlelkű? Ugy látszik, nem igen is-
meri. Egyáltalán, maguk fiatalok, keveset tud-
nak igazában. Mindenesetre várniok kell, míg
a kor meghozza a szükséges tapasztalatokat. Vi-
szont a fiataliságnak is megvan a maga előnye.
Nos, bucsuzom, Basil.

Leghate doktor kinyitotta látogatója előtt
az ajtót és, miután a kertben még egyszer el-
bucszott tőle, felszállt várakozó autójába. Gyor-
san és nesztelenül suhant tovább, míg Basil türel-
metlen és szeszélyes lova hátára ült vissza. Ba-
sil maga sem volt jókedvében s meglehetősen ke-
ményen adta tudomására a hátsólvának hogy
jobb lesz, ha engedelmessékedik.

— Különös fickó ez a Leghate — gondolta.
Hanem azért mégsem jár tul az eszén. Fogalma
sem volt, mit mondhatott neki olyasmit, amit
nem tudott még, annyi azonban bizonyos, hogy
nem árult el mindent. Azt, például, nem, hogy
ma reggel Shirleyt a rendőrfelügyelő kocsjá-
ban látta. Ez pedig elég érdekes újság. /